

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inosemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 292. — ŠTEV. 292.

NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 14, 1921. — SREDA, 14. DECEMBRA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

Z WASHINGTONSKE KONFERENČE

JAPONSKA DELEGACIJA V PRIPRAVLJENI VPRIZORITI AKCIJO SOGLASNO Z NAVODILI, KATERA JE SPREJELA OD KABINETA. — ZDRUŽENE DRŽAVE PRIZNAVAVO JAPONSKI MANDAT NAD SEVE KOPACIFIČNIM OTOKI

Washington, D. C., 12. dec. — ter bi se podal domov v sredo. Formalno podpisane pacifične Načelnik francoske delegacije je izjavil, da smatra washingtonsko velesil ter nadaljni sestanek konferenco za sijajen uspeh. mornariškega "Big Three", da Razprave glede važnega vprizoritijo s svojimi posvetovanji šanjo kontrole Kiaučau železnic v luči navodil, katera so dobih v Šantung provinci bodo danes japonski delegati iz Tokija glede obnovljene v "pogovorih" med japonskimi in kitajskimi delegatimi dogodka, o katerih se bo danes razpravljalo na razročevalni konferenci.

Komite glede Daljnega istoka je odgovoren do jutri.

Pot za podpisane dogovore med širimi velesilami je bila uglasjena, ko se je včeraj objavilo v komite glede Daljnega istoka, da je bil sklenjen dogovor med Združenimi državami in Japonsko, s pomočjo katerega se bo uravnalo dolgo sporno vprašanje glede mandatskega otoka Yap in sicer na temelju, da se bo naši deželi zagotovilo neomejene kabelske in brezštevno-brzjavne privilegije na otoku, dočim naj bi Japonska ohranila administrativno kontrolo.

Združene države priznavajo v dogovoru tudi japonski mandat nad vsemi drugimi severo-paciifičnimi otoki pod pogojem neomejnih enakih privilegijev za Amerikanke na vseh teh otokih. Podpisane dogovore je pričakovati v teku par dni.

Po podpisanih dogovorih med širimi silami obenem z drugimi francoskimi delegati ter omisili Združenih držav, Anglije in Japonske, je nameraval Viviani danes odpotovati v New York, odko

IZJAVA SCHANZERJA.

Washington, D. C., 12. dec. — Senator Schanzer je v imenu italijanske delegacije izjavil naslednje:

— Italijanska delegacija je zelo vrzočeno vspričo obvestila dogovora, ki je bil sklenjen med širimi velikimi silami z ozirom na pacifična vprašanja.

NOVI BOJI NA IRSKEM.

Belfast, Irska, 13. decembra. — V sled napadov, katere je vprizorito ulstreski ministriki predsednik Sir James Craig na angleško-irske pogodbo, je prišlo preteklo noč do resnih nemirov. Tekom teh izgredov in streljanja je bila neka deklica resno ranjena.

JAPONSKA HOČE IMPORTIRATI RIŽ.

Tokio, Japonska, 13. dec. — Japonska vlada je v svojih naporih, da nadomesti pomanjkanje domačega riža, povzročeno od slabosti šestih desetih milijonov dolarjev. Požar se je pričel ob devetih zjutraj ter se kmalu razširil tudi na sosedna poslopja. Vse delo požarne brambe je bilo onemogočeno vsled velikanske sile plamenov, ki so bruhal v vseh strani. Konečno pa se je vendar posrečilo omejiti požar, ki je napravil tako škodo.

Vlada je sklenila importirati iz inozemstva približno 17,500,000 bušljev riža.

ŽRTVE LAKOTE.

Slika nam predstavlja skupino ruskih beguncov, ki so pobegnili pred strahovito pošastjo — lakoto.

Nesrečniki tabore ob reki Volgi in čakajo parnika, da jih povede proti jugu.

IRSKA DUHOVŠINA JE ZA SPREJEM

Kardinal in škofje na Irskem so se izrekli za sprejem pogodbe kot je bila sklenjena.

Dublin, Irska, 13. decembra. — Kardinal Logue, primas iz Iriske in škofje vseh irskih škofij so se zbrali danes takoj na sestanku, na katerem bodo dali izraza svojemu mnenju glede irske mirovne pogodbe.

Spoštno prevladuje takaj mnenje, da se bodo izrekli z veliko večino, če ne soglasno, za sprejem pogodbe. Tako glasovanje od strani katoliške hierarhije na Irskem bi dalo mogočno bodrilo za gibanje, kojega namen je dovesti do ratifikacije mirovne pogodbe od strani irskega republikanskega parlamenta, ki se bo sestal junija. Obenem je sklenila lotitu na lastno pest trgovine importiranja riža.

Komite Keiske lige nasprotuje, a katerakoli akeija od strani tega zastopstva bo imela le malo moči razveljaviti importne carinske pristojbine za riž in sicer zatočno. Obenem je sklenila lotitu na lastno pest trgovine importiranja riža.

Vlada je sklenila importirati iz inozemstva približno 17,500,000 bušljev riža.

DOMA KUHANO ŽGANJE POVZROČILO SMRT.

Brentford, Cenn., 13. dec. — Danes so našli Gabriela Grommel in njegovo ženo mrtva. Stara sta bila oba nekako šestdeset let. Trupla je našel plumber, ki je bil zaposljen pri pokojnem. Sodniški zdravnik je mnenja, da je smrt povzročilo zavzemanje žganja, ki sta ga sama kuhalo. V kuhih so našli kotel in vse druge potrebne stvari.

GORAK VAL NA ZAPADU.

Denver, Colo., 13. decembra. — Treko celega zapada se je pričel širiti gorak val, kot ga ne pomiri niti najstarejši ljudje. Danes zjutraj je kazal topomer 60 stopinj nad ničjo, kar je brez dvoma rekord za sedanji letni čas.

BOJKOTIRANJE VALESKEGA PRINCA

London, Anglija, 13. decembra. — Soglasno z nekim poročilom iz Alababada v Indiji je tamošnje prebivalstvo absolutno bojkotiralo obisk angleškega prestolonaslednika. Prince je dospel tja krog 19 ure zjutraj, a bogato okrašene eeste so bile čisto zapuščene. Poročila pravijo, da je bil ta bojkot posledica teroriziranja prisostva Ghandija.

V zadnjih par dneh je bilo v celi Indiji arretiranih približno 600 ljudi, večinoma v Kailuhu, kjer se posvetoval z belgijskim finančnim ministrom Razpravljalom o wiesbadenskem dogovoru gledi dobav materiala za Francijo ter glede Stinnesovega predloga, naj angleška banka posodi Nemčiji večjo sveto denarja.

Indijska vlada je uveljavila stroge odredbe, da obdrži na užitku agitacijo.

MILLER IN NEWYORŠKA SUHA POSTAVA.

Governor Miller iz New Yorka je bil Austrija okrepilna v svojem upanju vsled neke poslanice, katero je izročil zastopnik ameriške vlade avstrijski vladni list izjavil, da je bila Austrija izkoristila izvedenem trenutku zadovoljivo, izvedeni, da so dale Združene države zoper izraza svoji dobrji volji načrti Avstriji, kajti poslanica predloga najhitreši sprejem Meltonove predloge, ki se tiče reforenciranja.

Ali je opaziti kako zahtevalo, da se izpremeni ali razveljavljaj Mullan-Gage postave?

Muslim, da jo je opaziti, ali ne? — se je glasil odgovor

RAZMERE V EVROPI SE BOLJŠAO

Vsa znamenja kažejo, da bo končno vendar enkrat rešeno kočljivo vprašanje odškodnine.

Berlin, Nemčija, 12. decembra. — Ko se bosta Lloyd George in Eriand sestala, se bo najbrže vprizorito zadruži poskus, da se reši vprašanje vojne odškodnine. Neumornim prizadevanjem visoke finance se je končno vendar posrečilo dovesti do dogovora, ki bo dajal Nemčiji malo oddih.

Finančniki pa se niso ozirali le na Nemčijo, temveč tudi na druge dežele, ki so prav tako potrebole miru in počinka. Med njimi se nahajata tudi Anglija in Francija. Nemški posredovalec Rathenau, je tako v Franciji kot v Angliji pojasnil gospodarski položaj Nemčije. Posledica te je bila, da je pričela prevladovati pamet. Sedaj je smatrali, da bo dovoljenje zagotovo, da bo dovoljenje, da se bodo izrekli z veliko večino, če ne soglasno, za sprejem pogodbe. Tako glasovanje od strani katoliške hierarhije na Irskem bi dalo mogočno bodrilo za gibanje, kojega namen je dovesti do ratifikacije mirovne pogodbe od strani irskega republikanskega parlamenta, ki se bo sestal junija. Obenem je sklenila lotitu na lastno pest trgovine importiranja riža.

Jutrnja seja irskega republikanskega parlamenta se bo vrnila v posvetovalni dvorani narodnega vsečilišča, mestu v hrastovini sobi v Mansion House. Objavljeno je bilo, da bo časopis izključeno od seje, ker primanjkuje prostora v hrastovi dvorani. Sečaj pa, ko je bilo določeno, da se bo vrnila seja v dvorani vsečilišča, se domneva, da bodo pripravljeni tudi zastopniki časopisa.

London, Anglija, 13. decembra. — Soglasno z nekim poročilom iz Alababada v Indiji je tamošnje prebivalstvo absolutno bojkotiralo obisk angleškega prestolonaslednika. Prince je dospel tja krog 19 ure zjutraj, a bogato okrašene eeste so bile čisto zapuščene. Poročila pravijo, da je bil ta bojkot posledica teroriziranja prisostva Ghandija.

V zadnjih par dneh je bilo v celi Indiji arretiranih približno 600 ljudi, večinoma v Kailuhu, kjer se posvetoval z belgijskim finančnim ministrom Razpravljalom o wiesbadenskem dogovoru gledi dobav materiala za Francijo ter glede Stinnesovega predloga, naj angleška banka posodi Nemčiji večjo sveto denarja.

Indijska vlada je uveljavila stroge odredbe, da obdrži na užitku agitacijo.

GOVERNER MILLER IN NEWYORŠKA SUHA POSTAVA.

Governor Miller iz New Yorka je bil Austrija okrepilna v svojem upanju vsled neke poslanice, katero je izročil zastopnik ameriške vlade avstrijski vladni list izjavil, da je bila Austrija izkoristila izvedenem trenutku zadovoljivo, izvedeni, da so dale Združene države zoper izraza svoji dobrji volji načrti Avstriji, kajti poslanica predloga najhitreši sprejem Meltonove predloge, ki se tiče reforenciranja.

Ali je opaziti kako zahtevalo, da se izpremeni ali razveljavljaj Mullan-Gage postave?

Muslim, da jo je opaziti, ali ne? — se je glasil odgovor

SLEDJOV "KILLERJA" V TREH MESTIH

In dveh držav poročajo, da so videli Tommy O'Connorja, ki je pogbenil iz čikaške ječe.

Chicago, Ill., 13. decembra. — Policeja je dobila zdaj danes zjutraj dva nadaljnja sledova o Tommy O'Connorju, morilcu, ki je bil obsojen na smrt in ki je v soboto pogbenil z dvema nadaljnima kaznjencema iz Cook Countyjetnišnice.

V nekem telefonskem sporočilu iz Hartford, Wis. se je glasilo, da so trije možje, med katerimi je eden sličen O'Connorju, stopili iz nekega vlaka, ki je dospel tja, kaj zjutraj zjutraj ter se nastavili v nekem majhnem hotelu.

Pozneje je Edward Hanson iz Milwaukee-ja izročil načelniku detektivov Hughesu neko karto, o kateri je izjavil, da mu je izročil eden izmed petih mož, ki je ravno hotel odpotovati iz Milwaukee v Chicago. Na karti je bilo zapisano:

— Ne pošljite nikogar za men. Jaz sem nedolžen. Hvala Straus. Ustrel bom prvega človeka, ki bo položil svoje roke name.

Karta ni bila podpisana ter je bila naslovljena na policijskega načelnika. Hanson je rekel, da se je nahajal ona petorica mož v nekem avtomobilu in da je bil eden teh podoben O'Connorju. Vprašali so ga, če gre v Chicago, in izročili karto ter se odpeljali, predno je stopil in v neki električni vlak, ki ga je odvedel v Chicago.

Iz Peoria, Ill. je prišla brzavljina, v kateri se je glasilo, da so videli tam O'Connorja, a poslani opis pobeglega zločince se ne skladajo z onim, ki ga ima v rokah 25 udarcev. Ti trije so bili kolovodje napada na wardena. Cobistem času pa je nadomestjujoči warden Anderson objavil, da bo reči Johnson, uradnik jetnišnice izbranjen iz državne službe. Bičanje treh kolovodij napada je bilo vprizorjeno s privoljenjem governerja, predsednika državne jetniške komisije.

Vodstvo jetnišnice je objavilo, da bodo vsak dan bičali te tri, dokler se ne bodo spokorili.

Na vse jetnišnice v državi je bilo včeraj razposlano povelje, naj se oblasti v skrajnih slučajih poslužijo bičanja.

UVEDBA BIČANJA PO KAZNILNICAH

Trije voditelji kaznjencev, ki so pogbenili iz ječe, so bili bičani na dvorišču.

Marquette, Mich., 13. dec. — Ponozni warden Menken iz tukajšnje jetnišnice, ki je bil v nedeljo zjutraj nevarno ranjen v boju s tremi kaznjenci, ki je prihitel na pomoč wardenu Castlinu, katerega so kaznjenci napadli, je včeraj popoldne počel z jutrišnjim ranom. Arestantje so ga pretepli in ranili z noži. Warden Catlin, ki je dobil devet ran z nožem poleg številnih batin ter Artur, sin pomožnega wardena, ki je dobil sunek z nožem skozi pljuča, ko je hotel pomagati svojemu očetu, se nahaja v bolnišnici, čeprav upaj zdravnik, da bosta ozdravila. Sin pomožnega wardena je obiskal očeta v jetnišnici, ko se je vnel boj.

Kazen bičanja je bila od včeraj naprej zopet uvedena v jetnišnici. Nekega Harperja, morilca iz Detroita ter Gašperja Ferry, ki je obsojen na dosmrtno, je bičali. Neki Robert je dobit 25 udarcev. Ti trije so bili kolovodje napada na wardena. Cobistem času pa je nadomestjujoči warden Anderson objavil, da bo reči Johnson, uradnik jetnišnice izbranjen iz državne službe. Bičanje treh kolovodij napada je bilo vprizorjeno s privoljenjem governerja, predsednika državne jetniške komisije.

Vodstvo jetnišnice je objavilo, da bodo vsak dan bičali te tri, dokler se ne bodo spokorili.

Na vse jetnišnice v državi je bilo včeraj razposlano povelje, naj se oblasti v skrajnih slučajih poslužijo bičanja.

DVA TISOČ ŽENSKE NAVALILO NA ROVE.

Pittsburgh, Kans., 13. dec. — Stavkujoči premogarji, ki stoje na strani odstavljenja predsednika Howata, so organizirali pred včerajnjem svoje žene in hčerke po tajnem zborovanju, ki se je vrnilo v Franklin, takozvanem glavnem stanu rdečarjev.</

Padel za domovino.

Angelo Cerkvenik.

Grudi so se dvigale in padale. Plakala je in bila se lepa, vedno lepa. Prijel jo je okrog pasu in je nesel na posteljo. Grizla ga je, vplila je.

— Ivan, Ivan, Ivan . . .

Pražna je bila hiša. Daleč je bil Ivan, tam v ruski vojski.

— Prokleti Avstrije! Svinja!

On je nesel.

— Tiho, deklica! Ne čutiš, kaj je lepo, kako je krasno, kakor bi ne čutila več telesa — — noriča, kaj se branis?

Po njeni temni polti je vidno strujala kri v modrih žilah. Oči so sihle iz nje. Noge so drhle, silno . . . tresla se je. Samo polto je se klicala: — Ivan, Ivan, . . .

Ivan ni prišel. — Videl je, kako se se oči zapre.

Skočil je s postelje. Pri oknu so stali širje vojaki in ga gledali.

Zagnusilo se mu je vse. Pljuji je manjo. In tedaj je vstala, skočila s postelje, kakor macka se je zagnala vanj in ga zgrabila za vrat.

— Vrzite jo z mene, — je vpil. Dva vojaka sta jo prijela. . .

Dva cigana sta bila, iz madžarskih step doma. Držala sta jo.

— Svinja avstrijska! O, Rusi niso takšni, ne, ne, stokrat ne — o-o — in plakala je neutrušljivo.

Zvezite jo.

Zvezala sta jo.

— In sedaj — sedaj vesta, kaj imata storiti.

Zunaj sta jo privezala k deblu, ki lipi pred cerkvijo. Polna luna je ležala na njenem telesu in jo božala. Glava ji je pada na prsi, dolgi lasje so se spustili do nog in jih pokrivali grudi.

— Odidite! — je zapovedal in vojaki so odšli.

— Da boš vedela, kaj je Avstrijec, da boš vedela, da je pravica le kaplja v kupi sladkega vina — in če smo ga ukradli, — potem je to pač samo brezpredmetna okolčina. . .

Zaman gleda — in če bi tu da ne boš vpil. Vidiš, lahko bi ti bil natačil zemlje v usta, a zvezal ti bom le z robcem . . . in zvezal mu je z njegovim robejem usta.

Granate so pokale, druga za drugo — vse v tisti neposredni okolici. Martin se je smejal. Polkovnik se je tresel, poskušal je priti še niže k tloru, vrniti se v zemljo; ko je za trenotek odnehalo, se je oziral načok.

— Sedaj ti bom zamašil usta, da ne boš vpil. Vidiš, lahko bi ti bil natačil zemlje v usta, a zvezal ti bom le z robcem . . . in zvezal mu je z njegovim robejem usta.

Privilekel je izpod jope sekiro, zamahnil dvakrat po zraku in jo posadil k polkovnikovi glavi.

Zopet je zaživila — takrat visoko, temko, kratko in treščila, razletela se — vse obenem. Z vso silo je zlezel v kup. Martin se je sklonil in preko glave so leteli drobeci. . .

— Junak, kakšna sreča, če bi te bila zadela sedaj krogla, ali vsaj košček žezele. Padel bi bil vsaj od sovražnikove krogle, junak . . .

Hriparo se je nasmejal Martin in zaničil ga je pogledal.

— Vidiš, misli si, da človek na vso pozab — ali veš, zakaj te ubijem, zakaj ti razkoljam glavo? Nekoč smo korakali — ni še dolge tegi in mena smo imeli na cesti. Bil sem lačen — vsi smo bili lačni, umazani, blatni. . . in mraz nam je bilo. Zjutraj smo pili neko toplo umazano vodo in potem smo marnirali do treh popoldne. In tedaj smo dobili kosilo. Utrjen sem bil, da sem komaj držal skodelo in žlico v roki. Ni sem mogel prinesi žlico do ust. Glavo sem moral globoko skloniti, da sem mogel srkati tisto umazano juho. A bila je sladka. Samo trenotek, komaj sem dihal. — Slišal sem, kako je stal nekdo poleg mene, da je nekdo udaril s petami skupaj — a nisem imel moči, da bi obrnil glavo, da bi pogledal; — in če bi tedaj prišla tudijo moja žena, če bi prisla Džuta, bi se ne ozrl, jederal bi do konca. . .

In kakor trest je udaril v meñe. Noga je brenila mojo skodelico, da mi je skočila v obraz — in tvoj glas sem slišal: — Salutiraj, mreina!

Takrat sem prvič jokal, ker se je meni godila krivica. — Žival ti gnusna! Takrat sem si zapisał tvojo glavo. Tri so že padle od moje roke. Trije visoki generali. A ti boš četrtri in potem pride major Hermann.

Že se je stemnilo. Samo se bakenokrvavo nebo je metalo svojo luč na izmazeni obraz polkovnikov. Nič več ni slišal. Niti sedeče o pravici in maščevanju. — Misil je na Almo — na poslednji sestanek z njim v St. Poeltenu in hima se ga je polastila nepremagljiva jeza. Zagnal je mišičevje, vse se je limalo na koncu rok in nog, na trdnih konopkih.

— Miruj, kajti sicer ti prej razkoljem glavo. In zadovoljen bodi, da smeš še živeti. Saj ne moreš vedeti: mogoče me kaž zade-

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA

5. JULIJA 1908

INKPORIRANA

27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODDEČ:

Predsednik: JOHN FERK, 4450 Wash. St., Denver, Colo.
Podpredsednik: JOHN FAJDIGA, Box 83, Leadville, Colo.
Glavni tajnik: FRANK SKRIBED, 4822 Wash. St., Denver, Colo.
Zapisnik: ROBERT BOBLECK, Sta. 5, Pueblo, Colo.
Glavni blagajnik: JOSIP VIDETIČ, 4483, Logan St., Denver, Colo.
Zavalk: FRANK ZAITZ, 514 W. Chestnut St., Leadville, Colo.

NADZORNI ODDEČ:

Predsednik: JOHN GERM, 817 East C. St.
MIHAEL KAPSCH, 608 N. Spruce St., Colo. Springs, Colo.
GEORGE PAVLAKOVICH, 5717 Grant St., Denver, Colo.

PODSTVORNI ODDEČ:

Predsednik: FRANK BOYTT, RR. 2, Box 132, Pueblo, Colo.
JOHN KOCMAN, 1208 Mahren Ave., Pueblo, Colo.
FRANK CANJAR, 500-501 — 45 Ave., Denver, Colo.

ZMISLEVALNI ODDEČ:

Predsednik: FRANK BOYTT, RR. 2, Box 132, Pueblo, Colo.
JOHN KOCMAN, 1208 Mahren Ave., Pueblo, Colo.
PETER GESHEIL, 4464 Wash. St., Denver, Colo.

VEHROVNI ZDRAVNIK:

Dr. R. S. FURKETT, 4487 Washington St., Denver, Colo.

GLAS NARODA, 52 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Vse doberne nakanice in vse uradne stvari se pošiljajo na glavništvo, pritožbe na predsednika glavnega odbora, preprične nadeve in na predsednika glavnega poročnega odbora.

Pašič in Lloyd George.

ne in ti ostanec živ . . . Vsak trenotek je istotko pomemben kar celo večnost. Včasih minе celo stoletje, ne da bi se kaj zgodilo. In tedaj pride trenotek, kratek — in če bi se nič ne bilo zgodilo, bi sploh ne bilo trenotek — Padel bi bil v morje večnosti in bi ne bil niti trenotek. Za čas je merodajan edini dogodek. Začetnji miruj, bogekaj se še zgodil. . .

Težko je soper v siloma se je skušal obrniti, Kričati. —

— Haha . . . Nič se ne boj! Kogni drži! Pomisl, polkovnika kočno! Navaden kos mrtve stvari človeka. Ali si ti človek — To ni pravično, kaj? In vendar je tako. Tako je, da smo vedno vsi odvisni od malega kamenčka, od plasti podzemskih sestavin, od koščka kruha, od kapljice vode. Saj pravzaprav ne ubijem mnogo, če tebe ubijem. . .

Pogledal je na Asiago. Vstal je za trenotek. In ko je viden takoj ležati polkovnika, ko se je spomnil na tisti grozoviti popolovan v Karpatih, ga je spretelel naraz od sovraštva.

Ob dveh popoldne se je zgodilo. Levo in desno so se umikali;

Madžari so bili, Honvedi; in mi smo stali na sredi. — Madžari žežijo! — so vpili vsivprek:

— Madžadi so se umaknili! — Na

desnem in levem kribu, na grebenih gora smo opazili lahko kožansko konjenico, ki je hitro prenashala svoje topice. A povelja, naj

se umaknemo, ni bilo.

— Čim — bum! Čim — bum!

— Čim — tresk! — Čim — tresk!

Venomer menjanje. Lahko topništvo je po načrtu stiskalo polk v klopčič. Ljudje so bežali proti sledi v ravnici, na sredi je stala naša, dvanajsta stotinja.

Stotnijski poveljnik je pravilčasno opazil, kaj se utegne zgodilo. Tidal je, da so ruske baterije

tačile ljudi v klopčič, da potem

z enim samim udarecm uničijo

vse: z dvema strojnica, s petimi, šestimi baterijami. Vse, kar

je bilo osredotočilo na prostor

k tenu, ni bil pod topniškim

ognjem, bi bilo uničeno.

Stotnijski poveljnik je pravilčasno opazil, kaj se utegne zgodilo. Tidal je, da so ruske baterije

tačile ljudi v klopčič, da potem

z enim samim udarecm uničijo

vse: z dvema strojnica, s petimi,

šestimi baterijami. Vse, kar

je bilo osredotočilo na prostor

k tenu, ni bil pod topniškim

ognjem, bi bilo uničeno.

Stotnijski poveljnik je pravilčasno opazil, kaj se utegne zgodilo. Tidal je, da so ruske baterije

tačile ljudi v klopčič, da potem

z enim samim udarecm uničijo

vse: z dvema strojnica, s petimi,

šestimi baterijami. Vse, kar

je bilo osredotočilo na prostor

k tenu, ni bil pod topniškim

ognjem, bi bilo uničeno.

Stotnijski poveljnik je pravilčasno opazil, kaj se utegne zgodilo. Tidal je, da so ruske baterije

tačile ljudi v klopčič, da potem

z enim samim udarecm uničijo

vse: z dvema strojnica, s petimi,

šestimi baterijami. Vse, kar

je bilo osredotočilo na prostor

k tenu, ni bil pod topniškim

ognjem, bi bilo uničeno.

Stotnijski poveljnik je pravilčasno opazil, kaj se utegne zgodilo. Tidal je, da so ruske baterije

tačile ljudi v klopčič, da potem

z enim samim udarecm uničijo

vse: z dvema strojnica, s petimi,

šestimi baterijami. Vse, kar

je bilo osredotočilo na prostor

k tenu, ni bil pod topniškim

ognjem, bi bilo uničeno.

Stotnijski poveljnik je pravilčasno opazil, kaj se utegne zgodilo. Tidal je, da so ruske baterije

tačile ljudi v klopčič, da potem

z enim samim udarecm uničijo

vse: z dvema strojnica, s petimi,

šestimi baterijami. Vse, kar

je bilo osredotočilo na prostor

k tenu, ni bil pod topniškim

ognjem, bi bilo uničeno.

Stotnijski poveljnik je pravilčasno opazil, kaj se utegne zgodilo. Tidal je, da so ruske baterije

tačile ljudi v klopčič, da potem

z enim samim udarecm uničijo

vse: z dvema strojnica, s petimi,

šestimi baterijami. Vse, kar

je bilo osredotočilo na prostor

Vdova Lerus. Spisal E. Gaborau.

Pravdeli za "Glas Naroda" G. P.

Francoski detektivski roman.

88 (Nadaljevanje.)
Počasi je prišla z oči. Z nočji, vred pa sta se tudi Neelu vrnila njegova zaupanje in njegova državnost.

Po tem velikanskem brodorazu v pristanišču, je pričelo županje zapet siliti na površje. Zakaj bi ne mogel rešiti sebe?

Dosti takih slučajev je že bilo kot je sedaj njegov. Šel bo v tujo deželo, izpremenil svoje imen, pričel z novim življenjem ter postal popolnoma drug človek. Izreč je dosti dežarja in to je bila glavna stvar.

Razvitega pa bo dobil, kakorhitro bo ta denar pošel, na prvo zahtevo pet ali šestkrat toliko kot je imel sedaj pri sebi.

Že je pričel razmisljati o tem, kako naj se obeleže in proti kateri strani meje na se napoti, ko ga je naenkrat speklo krog srca, ko je spomnil Julijete.

Ali naj pobegne brez nje, ali naj gre proč z gotovostjo, da je ne bo nikdar več videl?

Ali naj beži, zaslovovan od policije celega sveta, preganjan kot jelen, dočim bi ostala ona mirna v Parizu? Nemogoče. Za katerega je pravzaprav izvršil ta zločin? Za njo. Kdo je imel glavni dobiček od njega? Ona. Ali ni pravično, da nosi tudi ona svoj delež kazni in pokare?

— Oua me ne ljutki, — si je mislil odvetnik trpko, — ter me ni nikdar ljubila. Vesela bi bila, da se me je za večno iznebila. Ne bo me občivala sedaj ko ji ne morem več koristiti. Prazen kovčeg je nadležen kos počitja.

Julijeta je pametna. Gotovo si je prihranila majhno premoženje. Ko se je obogatila na moje stroške, si bo nabavila sedaj novega ljubimca. Pozabilo me bo ter srečno živila, dočim bom jaz... In jaz sem hotel oditi brez nje!

Neki pameten glos mu je rekel: — Nesrečen človek! Vleči žensko s seboj in sicer tako žensko, ne pomenja nič drugega kot obrati naše pozornost, onemogočiti beg ter se izročiti pravici.

— Kaj za to? — je odgovarjala strast. — Skupaj bova rešena al i pa skupaj poginila. Če me ona ne ljubi, pa jaz ljubim njo. Jaz jo potrebujem. Ona mora iti, ali pa...

Kako pa videti Julijeto, govoriti z njo ter jo pregovoriti?

Če bi šel v njeno hišo, bi se preveč eksponiral. Policija je brez dvoma že tam.

— Ne, — si je mislil Noel — Nikdo ne ve, da je moja ljubica. Tega ne bodo iznašli, preje kot v dveh ali treh dneh. Poleg tega pa je se dosti bolj nevarno pisati ji.

Vzel je voz, ne tam kjer se zbirajo izvošček, temveč sredi ceste ter navedel voznino usodepočetno številko hišo v Rue Provence.

Sedel v vozu uspevan od enakomernega zihanja, ni Noel mislil na bodočnost. Mislil ni niti na to, kaj bo povedal Julijeti. Ne. Ne da bi nameraval, je pregledal v mislih na dogodke, ki so dovedli do te katastrofe ter jo pospešili, prav kot pregleduje človek v bližini smarti tragedije ali komedije svojega življecija.

Mislil je na zadnji mesec, od dneva do dneva.

Umičen, brez sredstev in virov, je sklenil na vsak način dobiti denar, da lahko še obdrži Julijeto, ko se je nekega dne slučajno polastil korepondence grofa de Comamrin, ne le onih pisem, katera je prečital očetu Tabaret ter Albertu, temveč tudi onih, katera je pisal grof potem, ko je domnevral, da se je zamenjava v resnici izvršila.

Citanje teh pisem mu je nudilo eno uro izblaznega veselja.

Domnevral je, da je legitimni sin grofa. Kralju pa mu je mati pojasnila resnico ter jo dokazala na temelju številnih pisem v dovez Lerus in na temelju izrazge, katero je nosil na svoji reki.

Potapljači se človek pa se oprime vsake bilke, ker domnevra, da bo našel na njej opore. Zagradi bi prvo bilko, ki priplava mimo. Noel je sklenil okoristiti se z temi pismi.

Skušal je najprito pregovoriti mater, da bi pustila grofa v nevostenosti tega, kar se je dejanski zgodilo, tako da bo on lahko izvabil iz grofa veliko sveto denarja. Madama Gerdy pa je z grozo zavrnila ta predlog.

Nato pa je odvetnik priznal svojo materi vse bedastoče, katere je počel, ji razkril svoj finančni položaj, pokazal samega sebe v pravi luč, pogreznjenga v dolgov ter jo prosit, naj se obrne na grofa de Comamrin.

Tudi to njegovo prošnjo je mati zavrnila. Vse prošnje in pretne niso ničesar izdale napram njeni trdni volji. Skozi pet dni se je vršil med materjo in sinom velik boj, v katerem je odvetnik konečno zmagal.

Kakrat pa je tudi prišel na misel, da umori Klavdino Lerus.

Ta nesrečna ženska je bila z madamo Gerdy prav tako malo odkritosrčna kot z drugimi. Noel je vsled tega mislil, da je v resnici vdova. Ko bi bilo njeni pričevanje zatrto, kdo bi še stal na poti?

Madama Gerdy in mogoče grof.

Teh dveh pa se je malo bal.

Če bi madama Gerdy govorila, bi ji vedno lahko odgovoril: Vi ste mi ukradli ime ter ga dali svojemu sinu. Storili boste vse, da mu ga tudi ohranite.

Kako spraviti Klavdino s poti, brez nevarnosti za njega samega?

Po dolgem razmisleku je zasnoval odvetnik naravnost peklenški načrt.

Počagal bo vsa grofova pisna, ki uveljavljajo zamenjavo otrok ter ohranil le ona, ki delajo to zamenjavo vjetno.

Ta zadnja pisma bo pokazal Albertu, dobro prepričan, da bo padel sum na Alberta kot najbolj interesiranega pri smrti Klavdine, če bi se pravice tedaj brigale za to zadevo.

On ni hotel direktno navaliti zločin na Alberta. Za njega je bil to korak previdnosti. Računal je s tem, da bo tako premeteno urenil stvari, da bo polica zasedovala imaginarnega ali nameščenega morilca.

Tudi ni mislil na to, da bi spravil Alberta z njegovega mesta ter stavl samega seba na to mesto.

Njegov načrt je obstajal enostavno v tem, da bo čakal, kakorhitro bo enkrat izvršen zločin. Stvari se bodo razvile že same od sebe. Pogajal se bo ter sklenil kompromis, seveda za ceno celega boštva.

Pripravljen je bil, da bo njegova mati molčala, seveda le v slučaju, da ga ne bo nikdar smatrala za morilca.

Ko je napravil svoje načrte, je sklenil zadati usodepolni udarec na Pustni torek.

Da ne opusti niti najmanjše previdnosti je hotel onega večera odvesti Julijeto s seboj v gledališče in pozneje na ples v Opero. V slučaju kake priskave bi imel na ta način na razpolago neoporočen ali.

Izbuba zimske saknje ga ni vznemirjala niti za trenutek. Ko je razmisljal o tem, si je rekel:

— Kdo neki bo vedel za to?

Cela stvar se je izvršila kot jo je zasnoval on. Misil je, da mu ni treba drugega kot čakati.

Ko pa je čitala madama Gerdy povest o umoru, je nesrečna uganiila, da je ta unier delo njenega sina. V prvem zavalu svoje žalosti je izjavila, da ga bo naznamila.

On je bil strašno prestrašen. Lotil se ga je blazen strah pred materjo. Ena beseda iz njenih ust bi ga uničila. Vsled tega je sklenil staviti vse na eno koeko.

Spravil politico na sled Alberta, je pomenjalo zagotoviti si svojo lastno varnost ter v slučaju uspeha tudi in bogastvo grofa de Comamrin.

Takrat je prišel obisk očeta Tabaret.

Noel je dobro vedel, da je oče Tabaret v stiku s policijo, ter tu je dobro vedel, da bo postal starci dečko najbolj dragoceni konfident.

Dokler je madama Gerdy živila, se je tresel. Mrzlije je bila zelo nezanosljiva ter bi ga lahko izdala. Ko pa je madama Gerdy izdihnila, se je čutil popolnoma varnim. Misil je, da je vsega konec ter moč videti nobene ovire več. On je triumfal.

Sedaj pa je bilo vse razkrito, ravno ko je hotel žeti dobičke svojega dela. Na kak način in kde je razkril to? Kajkaz usodepolnost je spravila na dan tajnosti, o kateri je domnevral, da je pokončana z madamo Gerdy?

(Dalje prihodnjih.)

Izpred ljubljanske porote.

Dne 22. novembra ob 9. dopoldne je otvoril predsednički kdeželenski sodišča, dvorni svetnik dr. Anton Papež zimsko zasedanje porote. Prvi slučaj je bratom. Potrino zasedanje bo kratko. Porota bo povečini obravnavala — zločine uboštva, le nekaj slučajev tativ, da je tiskovno pravdo proti odgovornemu uredniku — "Slovenca" in slednji zanimiv siučaj hudočlaska obrekovanja. Tožen je Pavel Zore, ki je za časa svetovne vojne obdržal neko posebno vohunstvo, a se je potem izkazal, da je bila obdržitev popolnoma nerensčina. Zadeva defravacij amerikanskih dolarjev na ljubljanskem pošti, o kateri so nekateri listi poročali, da pride proti poroto, še ni zaključena. Vp ravninskih krogih so mnenja, da pridejo določni uradniki pred kazenski senat deželnega sodišča. V naslednjem podajamo kratko poročilo o razpravi z dnem 22. novembra:

Morilec svojega brata. — Ob dopoldne se je pričela pred ljubljanskim porotnim sodiščem razprava proti Mihaelu Friškovec, samskemu posestniku iz Mengša, ki je umoril svojega brata. Dne 10. julija t. l. na nedeljo sta pila v Dornikovi gostilni v Mengšu brata Miha in France Friškovec.

Zaslišanih je bilo 14 prič, ki so

opisale pokojnega Franceta kot nasilneža. Porotniki so zanikali vprašanje glede umora, potrdili pa vprašanje na prekoračenje silobrana. Miha Friškovec je bil rato obojen na osem mesecev težke ječe.

Otoženec dejanje prizna, toda

z zagovorom, da je ravnal v silobraru, ker ga je hotel brat napasti. Razpravo vodi dvorni svetnik Papež. Otoženeca zastopa državni pravnik dr. Domenico.

Zaslišanih je bilo 14 prič, ki so

opisale pokojnega Franceta kot nasilneža. Porotniki so zanikali vprašanje glede umora, potrdili pa vprašanje na prekoračenje silobrana. Miha Friškovec je bil rato obojen na osem mesecev težke ječe.

Nad vse zanimiv je članek "Proti delavška špijonaža v West Virginiji".

Ko bodo delavci to prečitali, jim bo marsikaj jasno, o čemur dosedaj niso niti pojma imeli.

Koledar krasi celo vrsta krasnih slik.

Čtivo je tako izbrano, da mora zanimati vse sloje našega naroda.

Cena je 40 centov s poštnino vred.

Za Jugoslavijo je poštnina ista.

Naročite ga za svoje sorodnike in znance v stari domovini.

Vsakdo bo vesel tega božičnega daru.

Naročite ga še danes!

**Slovenic Publishing Co.,
82 Cortland St., New York**

24 Main Street

ADVERTISEMENTS.

ADVERTISEMENTS.

KRETANJE PARNIKOV

Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

CENTEN-STATE	15 dec.	Boulogne	20 Jan.	Havre
M'NINKEHADA	15 dec.	Hamburg	28 Jan.	Reka
LA SAVOIE	23 dec.	Havre	28 Jan.	Cherbourg
ZEELAND	24 dec.	Cherbourg	4 febr.	Cherbourg
ORBITA	24 dec.	Hamburg	4 febr.	Havre
PANHANDLE	27 dec.	Boulogne	4 febr.	Boulogne
ADRIATIC	28 dec.	Cherbourg	7 febr.	Cherbourg
RYNDAM	29 dec.	Boulogne	7 febr.	Havre
CARMANIA	31 dec.	Cherbourg	11 febr.	Havre
POTOMAC	31 dec.	Bremen	11 febr.	Reka
LA LORRAINE	31 dec.	Havre	16 febr.	Havre
OLYMPIC	31 dec.	Cherbourg	16 febr.	Genoa
AMERICA	3 jan.	Bremen	18 febr.	Cherbourg
N. AMSTERDAM	4 jan.	Boulogne	18 febr.	Boulogne
ITALIA	5 jan.	Bremen	21 febr.	Havre
LA TOURNAINE	7 jan.	Havre	22 febr.	Cherbourg
OREPSEA	7 jan.	Hamburg	23 febr.	Hamburg
ADRIATIC	7 jan.	Genoa	26 febr.	Hamburg
LAPLAND	7 jan.	Cherbourg	26 febr.	Cherbourg
ARGENTINA	17 jan.	Genoa	26 febr.	Cherbourg
MONGOLIA	12 jan.	amburk	26 febr.	Cherbourg
W. WASHINGTON	17 jan.	Bremen	26 febr.	Havre
ORDINA	21 jan.	Hamburg	26 febr.	Havre
SAXONIA	21 jan.	Hamburg	26 febr.	Havre
ARABIC	21 jan.	Genoa	15 marca	Havre
KROONLAND	21 jan.	Cherbourg	18 marca	Boulogne
PRES. WILSON	24 jan.	Tret	23 marca	New York